

Folktandvården

Årsredovisning

för

Folktandvården Stockholms län AB

556574-3597

Räkenskapsår
2018-01-01 - 2018-12-31

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Kassaflödesanalys	5
Tilläggsupplysningar	6
Underskrifter	12

Styrelsens säte: Stockholm

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Styrelsen och verkställande direktören för Folktandvården Stockholms län AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Folktandvården Stockholms län AB (Folktandvården) erbjuder ett komplett utbud av tjänster inom allmäntandvård, medicinsk tandvård och specialisttandvård och är en av de största leverantörerna av tandvårdstjänster i Norden. Folktandvården finns representerad med 83 kliniker lokaliserade i Stockholms län. Etableringar planeras utifrån det demografiska underlaget i Stockholms län. Antalet anställda är 1946 personer per 31 december 2018 och antalet besök är cirka 1,4 miljoner per år.

Folktandvården arbetar i konkurrens med och under samma förutsättningar som övriga tandvårdsaktörer i Stockholms län. 97 procent av omsättningen härrör från konkurrensutsatt verksamhet.

Allmäntandvården omfattar tandvård och förebyggande tandvård för barn, ungdomar och vuxna. Det är den volymmässigt största delen av verksamheten. 2018 utökades den fria barntandvården med en årskull och sträcker sig nu till och med det år patienten fyller 22 år.

Medicinsk tandvård erbjuder särskild kompetens till patienter med funktionsnedsättningar och olika medicinska diagnoser. Inom geriatrisk tandvård arbetar Folktandvården med att ta om hand om äldre, sköra patienter med en behandlingsproblematik som gör att de inte kan behandlas i den ordinarie allmäntandvården.

Specialisttandvården erbjuder tandvård inom åtta specialitetsområden. Under året har en nionde specialitet tillkommit inom tandvården, orofacial medicin. En stor del av remissflödet kommer från privattdläkare. Kliniskt utvecklingsarbete samt utbildning av blivande specialisttandläkare och nischtdläkare är en del av verksamheten.

Forskning

Folktandvården bedriver kliniskt forsknings- och utvecklingsarbete. Under 2018 har Folktandvården bildat en ny avdelning (forsknings- och utbildningsavdelningen) med syfte att öka akademiseringen i verksamheten för att nå högre kompetensnivå för medarbetarna. Under 2018 bedrevs 40 forskningsprojekt. Antalet doktorander helt eller delvis finansierade av Folktandvården per 31 dec 2018 var 11 stycken. Under 2018 har Folktandvården varit delaktig i 10 vetenskapliga publikationer.

Övrigt

Av företagets totala intäkter kommer 70% från tandvård för vuxna och 30% från barn- och ungdomstandvård.

Friskstandvård erbjuds till vuxna kunder i alla åldrar. Konceptet innebär att kunden får tandvård till fast pris under en treårsperiod. I slutet av 2018 hade Folktandvården knappt 92 000 friskstandvårdspatienter.

Totalt är cirka 389 000 barn och ungdomar listade hos Folktandvården Stockholm.

Cirka 303 000 vuxna patienter har behandlats i allmäntandvården inklusive medicinsk tandvård, och cirka 28 000 patienter har behandlats inom specialisttandvården. Av dessa var 14 000 barn. Remisserna kommer från allmäntandläkare och från sjukvården.

Viktiga förhållanden och väsentliga händelser

- Folktandvården fyllde 80 år i maj vilket uppmärksammades med ett antal aktiviteter.
- Fri tandvård infördes för ytterligare en åldersgrupp, 22-åringarna.
- Stor brist på tandvårdspersonal i hela landet. Folktandvårdens rekryteringsnetto var första gången negativt, dvs fler anställda som slutar än som börjar.

Resultatöversikt (tkr) *) **)	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	1 731 017	1 708 557	1 647 739	1 592 659	1 525 028
Rörelseresultat	142 393	125 476	116 777	123 935	102 753
Resultat efter finansiella poster	125 642	112 592	102 957	46 621	64 337
Balansomslutning	1 304 801	1 243 018	1 178 979	1 055 841	929 692
Soliditet ¹⁾ (%)	27,5	27,5	28,3	29,9	30,0
Avkastning på eget kapital ²⁾ (%)	35,9	33,4	31,7	15,7	22,8
Avkastning på totalt kapital ³⁾ (%)	11,2	10,4	10,5	12,6	11,0
Medelantal anställda	1 888	1 917	1 888	1 864	1 810

¹⁾ Jämförelsetalen för år 2014-2015 har inte räknats om enligt K3

²⁾ Jämförelsetalen avseende medelantal anställda för åren 2017-2014 har uppdaterats så att de beräknas på samma sätt

¹⁾ Eget kapital/ Balansomslutning

²⁾ Resultat efter finansiella intäkter och kostnader / Genomsnittligt eget kapital

³⁾ (Resultat efter finansiella intäkter och kostnader + räntekostnader) / Genomsnittlig balansomslutning

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Den högst prioriterade frågan för Folktandvården i Stockholm är personal- och kompetensförsörjningsfrågorna. Bemanningläget har

utvecklats från att vara ansträngt till att det nu råder brist inom samtliga yrkeskategorier som finns i kärnverksamheten. Personalbristen har i delar av landet resulterat i att man har flera års kö eller inte kan ta emot nya patienter alls förutom vid akuta behov. Personalbristen i kombination med den stora inflyttningen till region Stockholm bidrar till risken för en eskalerande kösituation även för patienter i Stockholm. Effekterna på sikt kan bli mycket allvarliga för tandvården och munhälsan inom regionen och till exempel medföra mycket långa revisionstider och att prioritering av patienter blir nödvändigt.

Hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL Kap 6 11 § har Folk tandvården valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten, som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten publiceras på Folk tandvårdens hemsida www.folktandvardenstockholm.se

Förändringar i eget kapital (tkr)

Under räkenskapsåret har följande förändringar skett i eget kapital.

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Eget kapital 2018-01-01	36 000	36 100	276 608	-7 152	341 556
Omföring	0	0	-7 152	7 152	0
Årets resultat	0	0	0	17 568	17 568
Eget kapital 2018-12-31	36 000	36 100	269 456	17 568	359 124

	2018-12-31	2017-12-31
Ej återbetalade villkorade aktieägartillskott	356 845	356 845

Förslag till resultatdisposition (kronor)

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

balanserat resultat	269 455 961
årets resultat	17 568 360
	287 024 321

disponeras så att

i ny räkning överföres	287 024 321
	287 024 321

Styrelsens yttrande över lämnat koncernbidrag

I tillämplig omfattning konsolideras vinstmedlen i dotterbolagen inom koncernen Landstingshuset i Stockholm AB hos moderbolaget. Detta sker via koncernbidrag. Detta görs endast i den utsträckning som bolagets fria egna kapital tillåter. Moderbolaget garanterar dotterbolagens förmåga att uppfylla sina förpliktelser gentemot tredje man på kort och lång sikt. Det är därför styrelsens bedömning att den aktuella värdeöverföringen inte strider mot försiktighetsregeln i aktiebolagslagens 17 kapitel 3 paragraf.

Beträffande företagens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i svenska tusental kronor där ej annat anges.

Resultaträkning

	Not	2018-01-01 -2018-12-31	2017-01-01 -2017-12-31
Nettoomsättning	2, 6	1 731 017	1 708 557
		1 731 017	1 708 557
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Råvaror och förnödenheter		-77 661	-77 615
Övriga externa kostnader	3, 4, 6	-368 546	-378 433
Personalkostnader	5	-1 086 562	-1 073 248
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	1, 10, 11	-55 855	-53 785
		-1 588 624	-1 583 081
Rörelseresultat		142 393	125 476
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Räntekostnader och liknande kostnader	7	-16 751	-12 884
		-16 751	-12 884
Resultat efter finansiella poster		125 642	112 592
Bokslutsdispositioner	8	-108 074	-119 744
Resultat före skatt		17 568	-7 152
Skatt på årets resultat	9	0	0
Årets resultat		17 568	-7 152

Balansräkning

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Ombyggnad i förhyrda lokaler	1, 10	61 017	57 788
Inventarier, verktyg och installationer	1, 11	165 963	172 121
		226 980	229 909
Summa anläggningstillgångar		226 980	229 909
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		10 505	11 071
Fordringar hos koncernföretag		998 983	923 464
Övriga fordringar		33 823	43 556
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	33 928	34 310
		1 077 239	1 012 401
Kassa och bank	13	582	708
Summa omsättningstillgångar		1 077 821	1 013 109
SUMMA TILLGÅNGAR		1 304 801	1 243 018
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	14, 15	36 000	36 000
Reservfond		36 100	36 100
		72 100	72 100
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		269 456	276 608
Årets resultat		17 568	-7 152
		287 024	269 456
Summa eget kapital		359 124	341 556
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	603 437	554 767
		603 437	554 767
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		38 631	36 617
Skulder till koncernföretag		111 928	105 898
Övriga skulder		21 035	20 057
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	170 646	184 123
		342 240	346 695
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 304 801	1 243 018

Kassaflödesanalys

	Not	2018-01-01 -2018-12-31	2017-01-01 -2017-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		142 393	125 476
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar och nedskrivningar		55 855	53 785
Förlust vid utrangering av inventarier		3 038	1 937
Förändring avsättning pension		48 670	43 948
Räntedel pensionskostnad		-16 404	-12 545
		233 552	212 601
Erlagd ränta		-347	-340
Betald inkomstskatt		0	-3 997
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		233 205	208 264
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av rörelsefordringar		24 666	-21 422
Förändring av rörelseskulder		-12 486	10 892
Kassaflöde från den löpande verksamheten		245 385	197 734
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-55 963	-62 535
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-55 963	-62 535
Aktieägartillskott		19 700	56 187
Erhållet koncernbidrag		12 156	84 187
Lämnat koncernbidrag		-131 900	-235 408
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-100 044	-95 034
Årets kassaflöde		89 378	40 165
Likvida medel vid årets början		847 420	807 255
Likvida medel vid årets slut	13	936 798	847 420

Noter

Not 1 Upplysning om redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Ändrade redovisningsprinciper

Bolaget har från och med 2017 ändrat princip för redovisning av förnödenheter. Tidigare har förnödenheter ingått i varulager men under 2017 har bolaget ändrat princip för hantering av förnödenheter, som numera redovisas som en kostnad löpande.

Bolaget har från och med 2018 ändrat princip för redovisning av Kassa och bank. Tidigare har koncernkontot ingått i Kassa och bank men under 2018 har bolaget ändrat princip för redovisning av koncernkontot, som numera redovisas som en fordran hos koncernföretag.

Intäktsredovisning

Folk tandvårdens intäkter består i huvudsak av patientavgifter, ersättning från Försäkringskassan för vuxentandvård och ersättning från Stockholms läns landstings tandvårdsenhet för barn- och ungdomstandvård, nödvändig tandvård och tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling. Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag och rabatter. För tandblekning och bettskenor som är den del av tandvården som är momspliktig redovisas intäkter till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdesskatt och rabatter. Intäkter från försäljning av tjänster på löpande räkning redovisas som intäkt i den period arbetet utförs och material levereras eller förbrukas.

Intäkter från försäljning av tjänster till fast pris redovisas med tillämpning av så kallad successiv vinstavräkning. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom en beräkning av förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter. En befarad förlust redovisas omedelbart som en kostnad. När utfallet av ett tjänsteuppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt sker intäktsredovisning endast med belopp som motsvarar uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. Uppdragsutgifter redovisas som kostnader i den period då de uppkommer.

Ränteutgifter redovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran.

Redovisning av leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Se vidare not 4.

Ersättning till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1.

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi. Uppgift om pensionsskuldens storlek erhålls från ett oberoende företag (KPA pension) och redovisas enligt den erhållna uppgiften.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Efter genomgång av befintliga anläggningstillgångar har konstaterats att inga betydande komponenter med väsentligt olika nyttjandeperioder har identifierats.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset samt utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter redovisas endast som en separat tillgång om det är sannolikt att därmed förknippade framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll av materiella anläggningstillgångar redovisas som kostnader.

Utgifter för att anpassa förhyrda lokaler till Folk tandvårdens verksamhet aktiveras som anläggningstillgång.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Datorer	3 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5-10 år
Ombyggnationer i förhyrda lokaler	15 år

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Erhållna och lämnade koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Aktieägartillskott

Erhållet aktieägartillskott redovisas direkt i eget kapital.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Folkandvården har ett skattemässigt underskottsavdrag samt temporära skillnader på anläggningstillgångar och behöver därför göra en bedömning av eventuell skattefordran. Bedömning har gjorts utifrån det faktum att koncernen tidigare år inte har betalat någon inkomstskatt. Anledningen är att Ägarbolaget, enligt gällande skatteregler, kan besluta om koncernbidrag. Bedömningen är att bolaget under de närmaste åren inte kommer att betala någon inkomstskatt, vilket medför att någon uppskjuten skattefordran på skattemässigt underskottsavdrag och temporära skillnader på anläggningstillgångar inte redovisas.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel på koncernkontot och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalning.

Fordringar, skulder och avsättningar

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Avsättningar redovisas när bolaget har, eller anses ha, en förpliktelse som ett resultat av inträffade händelser, där det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättning görs med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet. Omprövning av avsättningar sker varje balansdag.

Finansiell riskhantering

Finansverksamheten inom Stockholms läns landsting samordnas centralt genom AB Stockholms läns landstings Internfinans (Internfinans). För hantering av finansiella risker inom landstinget finns en finanspolicy, som utgör ett ramverk av regler och riktlinjer för hantering av finansiella risker. Ett grundläggande ställningstagande är att landstinget ska bedriva en aktiv finansförvaltning. Detta innebär att landstinget har att hantera finansiella risker inom givna ramar med beaktande av kostnader för att minimera eller eliminera risker. I finanspolicyn anges att landstingets förvaltningar och helägda bolag ska avhända sig finansiella risker till Internfinans. Landstingsstyrelsen har att genom avtal med Internfinans säkerställa att den operativa finansförvaltningen bedrivs inom fastställda riskramar. Folkandvården följer finanspolicyn som ett led i hanteringen av bolagets och landstingets finansiella risker.

Likviditet

Likviditet i Folkandvården placeras hos landstinget genom Internfinans i enlighet med finanspolicyn. Bolaget gör inga placeringar av likviditet utöver placering hos Internfinans.

Ränterisker

Förändringar i marknadsräntan påverkar Folkandvården genom att inlåning på koncernkonto kan ge en lägre avkastning samt att ett eventuellt utnyttjande av krediter kan medföra högre räntekostnader. Den tid det tar för en förändring av räntan att påverka räntenettet beror

på gällande avtalsvillkor. Folk tandvårdens överskottslikviditet placeras på koncernkonto i enlighet med finanspolicyn. Skuld, respektive fordran, i koncernkontosystemet räntebäras dagligen med en rörlig räntebas till vilken en marginal kopplas. Enligt finanspolicyn ska räntan i systemet följa räntemarknadens fluktuationer och vara kopplad till en räntebas med kort löptid. Respektive underkoncern beslutar om ränte- och kreditvillkor inom den egna underkoncernen. Räntekapitalisering sker en gång per år den 31 december för såväl skuld- som intäktsränta.

Rörelsefordringar och rörelseskulder

Kundfordringar, leverantörsskulder och liknande redovisas enligt affärsdagsprincipen. Fordringar upptas till det belopp med vilket de efter individuell prövning förväntas inflyta. Röselseskulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Kundkreditrisk

Risken att Folk tandvårdens kunder inte uppfyller sina åtaganden, det vill säga att bolaget inte får betalt för våra kundfordringar, utgör en kundkreditrisk. För att begränsa risken för kreditförluster tillämpas som huvudregel kontantbetalning av patientavgifter. Vid bokning av ny behandling kontrolleras att den aktuella patienten inte har obetalda fakturor på någon av Folk tandvårdens kliniker.

Prisrisker

Oförutsedda prishöjningar för lokaler, el och material, utgör en risk. Genom att teckna långsiktiga hyresavtal försöker bolaget minska risken för väsentliga kostnadsökningar på förhyrda lokaler. Risken för höjda materialkostnader begränsas av upphandling i enlighet med Lagen om offentlig upphandling. Priserna på aktuella produkter regleras därmed för en bestämd avtalsperiod.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Folk tandvården har inte identifierat några väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut.

Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen påverkas inte av betydande bedömningar/uppskattningar.

Koncerttillhörighet

Närmast överordnade moderföretag som upprättar koncernredovisning i vilken företaget ingår är Landstingshuset i Stockholm AB (556477-9378) med säte i Stockholm. Landstingshuset i Stockholm AB är ett av Stockholms läns landsting (232100-0016) helägt bolag.

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	2018	2017
Verksamhet		
Barntandvård	533 095	486 542
Vuxentandvård	1 179 565	1 205 502
Övrig tandvård	18 357	16 513
Summa	1 731 017	1 708 557
Total nettoomsättning	1 731 017	1 708 557

Not 3 Ersättningar till revisorer och revisionsföretag

	2018	2017
Landstingsrevisorer		
Lekmannarevision	211	207
	211	207
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdraget	216	238
Övriga tjänster	0	27
	216	265

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 4 Operationella leasingavtal

	2018	2017
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	77 042	72 901

Företaget är leasetagare genom operationella leasingavtal avseende hyror. Merparten avser hyror för lokaler. Summan av årets kostnadsförda leasingavgifter avseende hyror med avtalslängd som avser mer än 36 månader uppgår till 75 168.

Framtida lokalhyror förfaller enligt följande:

Ska betalas inom 1 år	75 168	71 992
Ska betalas inom 1-5 år	264 028	267 540
Ska betalas senare än 5 år	250 308	269 833

Jämförelsetalen för 2017 har justerats så att de är jämförbara med belopp för 2018.

Not 5 Anställda och personalkostnader

<i>Medelantalet anställda</i>	2018	2017
Män	229	230
Kvinnor	1 659	1 687
	1 888	1 917
<i>Löner och andra ersättningar</i>	2018	2017
Styrelse och verkställande direktör	1 824	1 765
Övriga anställda	713 327	721 444
	715 151	723 209
Tantiem till styrelse och verkställande direktör ingår med	0	0
<i>Pensions- och övriga sociala kostnader</i>	2018	2017
<i>Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör</i>	525	913
Pensionskostnader för övriga anställda	111 118	94 421
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	226 333	223 846
	337 976	319 180
	2018-12-31	2017-12-31
<i>Utestående pensionsförpliktelser</i>		
till styrelse och verkställande direktör	3 250	2 809
<i>Könsfördelning bland ledande befattningshavare</i>		
Andel män i styrelsen	33%	50%
Andel kvinnor i styrelsen	67%	50%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	27%	33%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	73%	67%

Medelantalet anställda beräknas utifrån avtalad tid i förhållande till det individuella heltidsmåttet. Jämförelsetalen för 2017 har uppdaterats.

År 2018 påverkades pensionsskulden av förändrad diskonteringsränta. Detta innebar en lägre kostnad på 13,4 mkr (varav 2,6 mkr avser särskild löneskatt) som bokförs som minskad pensionskostnad respektive särskild löneskatt. Föregående år ökade pensionskostnaden med 12,2 mkr (varav 2,4 mkr avsåg särskild löneskatt) till följd av förändrad diskonteringsränta.

Verkställande direktörens anställning omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Bolaget har rätt att säga upp verkställande direktören med omedelbar verkan. Lön utgår högst under 12 månader. Om verkställande direktören erhåller annan anställning inom Stockholms läns landsting eller något av dess bolag under dessa månader skall uppsägningslönen minskas med 100 % per månad av den nya förvärvsinkomsten.

Not 6 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2018	2017
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	14%	17%
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	41%	40%

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2018	2017
Räntedel i årets pensionskostnad	-16 404	-12 545
Övriga räntekostnader	0	-49
Övriga finansiella kostnader	-347	-290
	-16 751	-12 884

Räntekostnader avser huvudsakligen finansiella kostnader för pensionsskuld.

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2018	2017
Lämnade koncernbidrag	-108 074	-131 900
Mottagna koncernbidrag	0	12 156
	-108 074	-119 744

Not 9 Skatt på årets resultat

	2018	2017
Aktuell skatt	0	0
Redovisad skatt	0	0

Folkandvården Stockholms län AB
556574-3597

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	17 568	-7 152
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (22%):	-3 865	1 573
Skatteeffekt av:		
Temporära skillnader	1 854	-1 157
Skattemässiga underskottsavdrag	2 295	0
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-284	-416
Redovisad skattekostnad	0	0
Årets effektiva skattekostnad i %	0,0%	0,0%

Nominell skattesats för svenska aktiebolag utgör 22% för år 2018 (22% för år 2017).

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Bolaget har ett skattemässigt underskottsavdrag och behöver därför göra en bedömning av eventuell skattefordran. Bedömning har gjorts utifrån det faktum att koncernen tidigare år inte har betalat någon inkomstskatt. Anledningen är att koncernen, enligt gällande skatteregler, kan besluta om koncernbidrag. Bedömningen är att bolaget under de närmaste åren inte kommer att betala någon inkomstskatt, vilket medför att någon uppskjuten skattefordran på skattemässigt underskottsavdrag inte redovisas.

Not 10 Ombyggnad i förhyrda lokaler

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	221 227	211 692
Årets anskaffningar	8 001	11 844
Försäljningar/utrangeringar	-3 889	-31
Omklassificeringar	2 335	-2 278
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	227 674	221 227
Ingående avskrivningar	-163 439	-159 070
Försäljningar/utrangeringar	3 862	31
Omklassificeringar	-2 275	2 277
Årets avskrivningar	-4 805	-6 677
Utgående ackumulerade avskrivningar	-166 657	-163 439
Utgående redovisat värde	61 017	57 788

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	457 152	434 583
Årets anskaffningar	47 962	50 691
Försäljningar/utrangeringar	-32 822	-23 669
Omklassificeringar	-1 712	-4 453
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	470 580	457 152
Ingående avskrivningar	-285 031	-259 708
Försäljningar/utrangeringar	30 808	21 734
Omklassificeringar	656	51
Årets avskrivningar	-51 050	-47 108
Utgående ackumulerade avskrivningar	-304 617	-285 031
Utgående redovisat värde	165 963	172 121

Not 12 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna intäkter	1 533	1 360
Förutbetalda hyreskostnader	26 088	26 430
Övriga förutbetalda kostnader	6 307	6 520
	33 928	34 310

Folkandvården Stockholms län AB
556574-3597

Not 13 Kassa och bank

	2018-12-31	2017-12-31
Kassamedel	582	708
	582	708

Bolaget har från och med 2018 ändrat princip för redovisning av Kassa och bank. 2017 har koncernkontot, 846 712 tkr, ingått i Kassa och bank som disponibla banktillgodohavanden men under 2018 redovisas det som en fordran hos koncernföretag, 936 216 tkr.

Not 14 Antal aktier och aktiernas kvotvärde

	2018-12-31	2017-12-31
Antal aktier	36 000	36 000
Kvotvärde	1 000	1 000

Not 15 Disposition av vinst och förlust

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel (kronor)	2018	2017
Balanserat resultat	269 455 961	276 608 302
Årets resultat	17 568 360	-7 152 341
	287 024 321	269 455 961
disponeras så att		
i ny räkning överföres	287 024 321	269 455 961
	287 024 321	269 455 961

Not 16 Avsättningar

	2018-12-31	2017-12-31
<i>Pensioner och liknande förpliktelser</i>		
Belopp vid årets ingång	554 767	510 819
Årets avsättningar	48 670	43 948
Summa avsättningar	603 437	554 767

Pensionsskulden har 2018 bokförts enligt upprättad prognos per 31 december från KPA Pension som en avsättning för pensioner. Den del av den avgiftsbaserade individuella delen till Pensionsvalet AB som ännu inte fakturerats, redovisas under upplupna kostnader. 2018 har diskonteringsräntan för beräkning av pensionsskulden höjts. Den resultat effekt som har uppkommit på grund av den höjda diskonteringsräntan har redovisats som personalkostnad och gav minskade kostnader på 13,4 mkr inklusive särskild löneskatt. Föregående år ökade personalkostnaden med 12,2 mkr till följd av förändrad diskonteringsränta.

Not 17 Checkräkningskredit

	2018-12-31	2017-12-31
Beviljad kredit	190 000	190 000
Utnyttjad kredit	0	0

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	6 748	25 437
Upplupna semesterlöner	47 349	46 579
Upplupna sociala avgifter	18 301	18 196
Upplupna pensionskostnader och löneskatt	63 786	55 014
Övriga upplupna kostnader	20 651	25 252
Övriga förutbetalda intäkter	13 811	13 645
	170 646	184 123

Upplupen löneskatt ökar 8,0 mkr till följd av för lågt beräknad underlag för löneskatt för tidigare år.

Not 19 Ställda säkerheter

2018-12-31	2017-12-31
Inga	Inga

Not 20 Eventualförpliktelser

2018-12-31	2017-12-31
Inga	Inga

Underskrifter

Stockholm 2019-02-21

Ann-Charlotte Frank Lindgren
Ordförande

Thorbjörn Ekström

Måns Rosén

Barbro Sjölander

Ulrika Rebhan
Arbetsagarrepresentant

Annica Dovander
Arbetsagarrepresentant

Eva Ljung
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-03-26.

Ernst & Young AB

Fredric Hävrén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Folkandvården Stockholms län AB, org.nr 556574-3597

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Folkandvården Stockholms län AB för räkenskapsåret 2018-01-01-2018-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Folkandvården Stockholms län ABs finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Folkandvården Stockholms län AB enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Folkvandvården Stockholms län AB för räkenskapsåret 2018-01-01-2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Folkvandvården Stockholms län AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 26 mars 2019

Ernst & Young AB

Fredric Hävrén
Auktoriserad revisor